

**Корінь слова.
Спільнокореневі слова й
форми слова.**

Ми дізнаємось:

... про те, як визначати корінь у слові

... про слова зі спільним коренем

... про роль цих слів у мовленні, їх доречне вживання

Згадаймо, що таке основа слова?

Основа – це значуща частина слова без закінчення. Вона виражає ... значення слова, тому є спільною для всіх форм слова (**КНИЖК-а, КНИЖК-и, КНИЖЦ-і, КНИЖК-у, КНИЖК-ою, на КНИЖЦ-і**)

Згадаймо, що таке закінчення слова?

Закінчення – це змінна значуща частина слова, що виражає ... значення (рід, число, відмінок, особу, час тощо) і слугує для зв'язку слів у словосполученні й реченні (книжк-а, книжк-и, книжц-і, книжк-у, книжк-ою, на книжц-і)

Які слова відносяться до незмінних слів?

- ❖ Неозначена форма дієслова (любити)
- ❖ Невідмінювані іменники та прикметники (фламінго)
- ❖ Прислівники (пізно, угорі)

Розподілити слова у два КОШИКИ

Пюр

е

Шос

е

Зоши

т

Тарілк

а

Раг

у

Дзвіно

к

Завжд

и

Читат

и

Морозив

о

Кав

а

Змінні
слова

Незмінні
слова

Корінь слова – це

...

Корінь – головна значуща частина слова, що містить спільне значення для спільнокореневих слів (**воля**, **воленька**, **звільнити**) і виражає їхнє

лексичне значення

Зауважте! Треба відрізнити спільнокореневі слова від слів з омонімічними коренями. Так, у словах *горе*, *гірка*, *горювати*, *гора*, *угорі*, *горенько* однаковий корінь **ГОР**, однак ці слова **НЕ є спільнокореневими**, оскільки **корінь у них має різне лексичне значення**.

- гірка, гора, угорі (те, що стосується **гори**)
- горе, горювати, горенько (те, що стосується **горя**)

Спільнокореневі слова – це ...

Слова, що мають спільний корінь, мають спільне значення, але відрізняються лексичним значенням.

Наприклад: **ліс** – **лісник** – **лісовий**.
Усі слова мають спільний корінь, але **означають зовсім різні предмети і явища**.

Попрактикуймося

Згрупуйте спільнокореневі слова:

Сонце, хлопець, сніг, трава, сонечко, хлоп'ятко, сніговик, трав'яний, сонячний, хлопчисько, сніжний, травичка, соняшник, сніжинка, сніжить, хлопчєня, сонячно

Перевір себе

Сонце, сонечко, сонячний, соняшник, сонячно.

Хлопець, хлоп'ятко, хлопчисько, хлопчενя.

Сніг, сніговик, сніжний, сніжинка, сніжить.

Трава, трав'яний, травичка.

Слід розрізняти спільнокореневі слова та форми слова

Спільнокореневі слова мають спільний корінь, але означають зовсім різні предмети та явища.

Форми слова мають **ОДНУ** й ту саму **основу**, але різні закінчення і різняться між собою лише граматичними значеннями.

Наприклад: **море** – **моречко** – **морський**
(спільнокореневі слова)
Море – **моря** – **морю** – **морем** (форми слова)

Попрактикуймося

Розподіліть слова у 2 колонки: 1 – спільнокореневі до слова земля, 2 – форми слова земля:

Земельний, землі, земелька, землею, землянка, земляк, землю, земле, підземелля, земляний.

Підіб'ємо підсумки

Корінь слова – це ...

Спільнокореневі слова – це ...

Різні форми слова – це ...

**ДЯКУЮ ЗА
УВАГУ!**

